

tionsalderen, er saare snart forglemte, og der er virkelig en saare stor Trang tilstede i Bondestanden for dens Sønners Opdragelse. For nogle Aar tilbage opstod der Aftenkoler paa mange Steder rundt omkring i Landet, og jeg kan forsikre, at i en eneste Vinter i en saadan Aftenkole lærte de unge Mennesker, der besøgte den, langt Mere, end de inden deres Confirmation havde lært i deres Skoletid i Almueskolerne, idet de nu vare komne til den Alder, at de kunde fatte og lære. Jeg kan heller ikke indsee, at den ærede Cultusminister kunde sættes i den allerringeste Forlegenhed ved at modtage en saadan Bevilling; thi, som en anden æret Rigsdagsmand har bemærket, blive saadanne Skoler ikke oprettede, eller ere de ikke oprettede, saa har jo Cultusministeren intet Ansvar for, at Pengene ikke ere blevne brugte. Jeg skal derfor ret inderligt anbefale Thinget at bevilge de forlangte 2000 Rbd.

C. N. Hansen: Den ærede Rigsdagsmand, som først havde Ordet for at motivere det foreliggende Forslag, berørte i sit Foredrag en paatænkt Skole i Thisted Amt, dog ikke saa aldeles overeensstemmende med de factiske Forhold. Da jeg er den, som baade har lagt og bestræbt mig for at realisere Planen i sin Tid, maa det være mig tilladt at omtale, hvorledes det egentlig hænger sammen med denne Sag. Suedsted Seminarium blev nemlig, som bekendt, nedlagt eller flyttet et andet Sted hen, og derved blev Seminariebygningen ledig. Der tilbød sig altsaa her et meget brugbart Locale til en høiere Bondeskole; men det kongelige danske Cancellie havde skjænket Sognets Beboere denne Bygning til Nedrivelse, for ved Hjælp deraf at opføre en Skole, da Sognet manglede en saadan. Man maatte altsaa, for at kunne komme i Besiddelse af disse Bygninger, bygge en Skole for Sognet, og det gjaldt da at samle en saadan Sum, som dertil udfordredes, foruden at samle det Fornødne til Anskaffelsen af et hensigtsmæssigt Inventarium. Men det var ikke blot Localet, man maatte have, det gjaldt ogsaa om at faae Lærere. Der tilbød sig her en heel Deel heldige Omstændigheder, saa heldige, at de vistnok meget sjældent ville tilbyde sig saa gunstige paa noget andet Sted, idet der ved Siden af Seminariet boede en

Mand, bekendt for sin Lærerdygtighed, som tidligere havde været Lærer ved dette, men var gaaet af paa Pension, og i Byen en meget dygtig Degen, hvilke begge To vilde paatage sig at give Undervisning for et høist moderat Honorar. Der manglede altsaa nu blot en tredie Lærer, der kunde være Forstander for Skolen, og jeg foranledigede derfor en Indstilling til Cultusministeriet, der gik ud paa en Begjering om, at det ved igjen, at besætte det ledige Præstefald, vilde tage Hensyn til, at Præsten var en Mand, der var dygtig til at forestaae en saadan Skole, og hvem det kunde blive gjort til Pligt at være Lærer i Skolen. Ministeriet kom med megen Beredvillighed denne Indstilling imøde, og der blev ansat en saadan Mand, som er der endnu den Dag idag. Men jeg frygtede ogsaa dengang for, at det vilde storte paa pecuniære Kræfter, hvisaarsag jeg formaaede Amtmanden til at andrage hos Ministeriet om en Pengeunderstøttelse, som ligeledes blev tilstaaet, saafremt man kunde godtgjøre, at Planen med dette Tilskud lod sig realisere. Det var altsaa kun under denne Bestingelse, at Understøttelsen kunde ventes. Jeg gjorde nu Alt, hvad jeg kunde, for at bringe det dertil, men det lykkedes mig ikke at faae den ikke store Sum strabet sammen, som jeg havde nødig, for at sætte Sagen igang. Om det nu var, fordi der manglede Interesse for Sagen, eller fordi jeg maaskee havde grebet Sagen mindre rigtigt an, det veed jeg ikke, men nok er det, at jeg ikke kunde see mit Dnsse opfyldt. Hvad jeg her har udtalt, synes mig dog, viser, at Ministeriet fra sit Standpunkt har været villigt til, saavidt muligt, at komme en saadan Stræben imøde, og for det Tilfælde, at saadanne Skoler skulde blive projecterede paa andre Steder, hvor det maaskee kunde lykkes bedre for en Anden, end det lykkedes for mig, forekommer det mig, at det var godt, om Ministeriet ikke manglede Midler til at træde understøttende til. Af den Grund skal jeg tillade mig at anbefale Forslaget og stemme for det.

Bregendahl: Jeg skal gjerne indrømme, at det Forslag, som her er stillet under Nr. 28, maaskee fra Formens Side er mindre vel